

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ ПАЛАЦ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання міської
координаційної ради з питань
професійного розвитку
педагогічних працівників
від 21.08.2025 № 3

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Департаменту освіти
Харківської міської ради

від 25.08.2025 № 112

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради КЗ ХПДЮТ
від 04.06.2025 № 3

Навчальна програма з позашкільної освіти
художньо-естетичного напрямку
вокальної студії
(початковий, основний, вищий рівні, 12 років навчання)

Автор:

Акіньшина Тетяна Віталіївна – завідувач художньо-естетичного відділу комунального закладу «Харківський Палац дитячої та юнацької творчості Харківської міської ради Харківської області»

Рецензент:

Петухова Т.І. – голова предметно-циклової комісії «Музичне мистецтво естради» Харківського фахового музичного коледжу імені Б. Лятошинського, спеціаліст вищої категорії, старший викладач

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

З усіх видів виконавського мистецтва спів є найдоступнішим видом музичної діяльності, що здавна розглядався як один з основних засобів музичного виховання та художньо-творчого розвитку дітей. Спів як виконавський процес розвиває музичні здібності, уміння сприймати, запам'ятовувати і відтворювати мелодію; виховує слухову увагу, спостережливість, уяву, наполегливість у подоланні виконавських труднощів, дисциплінованість і самостійність.

Програма навчання в естрадній вокальній студії спрямована на формування та розвиток як колективного так і сольного вокального виконавства, розвиток співацького голосу, оволодіння уміннями та навичками виконавської майстерності, накопичення музичних знань і художнього досвіду, залучення учасників гуртка до кращих зразків світового музичного мистецтва. Програма охоплює декілька напрямів роботи: вокально-хорову та музично-ритмічну, вивчення музичної грамоти та пісенної творчості різних композиторів, вокальну імпровізацію, хореографічну підготовку. Діяльність студії передбачає використання різноманітних форм навчання при проведенні занять (лекційну, ігрову, концертну тощо).

Надана програма реалізується у гуртку художньо-естетичного напрямку вокально-хорового профілю та спрямована на вихованців віком від 4 до 18 років.

Мета програми – формування ключових компетентностей здобувачів освіти засобами вокально-хорового мистецтва.

Основними завданнями програми є формування пізнавальної, практичної, творчої та соціальної компетентності.

Пізнавальна компетентність спрямована на ознайомлення з кращими зразками вокально-хорового та пісенного мистецтва на прикладі вітчизняних та світових виконавців, отримання спеціальних музично-теоретичних та інформаційно-комунікативних знань, необхідних для подальшого навчання,

рефлексії та самооцінки. Вихованці отримують уявлення про засоби організації змістовного дозвілля та розуміння збереження власного фізичного, психічного, духовного та соціального здоров'я.

Практична компетентність спрямована на розвиток музичного слуху, голосу та мовного апарату виконавців, створення умов для оволодіння здобувачами освіти практичними вміннями в галузі естрадного вокалу, навичками індивідуального та ансамблевого співу. У вихованців розвивається і укріплюється емоційна сфера, формуються волеві якості – сила волі, вміння долати труднощі, доводити до кінця розпочату справу, бути відповідальним, вміти співпрацювати у команді, вирішувати та залагоджувати конфлікти.

Творча компетентність спрямована на задоволення потреб здобувачів освіти у творчій самореалізації. У гуртківців розвивається музичний слух, голос, мовний апарат, уява, воля та фантазія. Діти вчаться рефлексувати, бути ініціативними та відкритими до нових ідей.

Соціальна компетентність спрямована на виховання національної гідності здобувачів освіти через виконання кращих творів вітчизняної музики. У дітей формується повага та любов до українського мистецтва, толерантність та ціннісне ставлення до світових вокальних здобутків. У вихованців формується культура людських взаємовідносин, гармонізуються відносини з батьками та оточенням. Набуває практичного досвіду здатність до продуктивної співпраці в колективі, розширюється соціальний досвід, що сприяє їхньому професійному самовизначенню та подальшій соціальній адаптації.

Програма навчання вокальної студії складена з урахуванням вікових особливостей, фізіологічного та психічного розвитку дітей, адаптована до занять з вихованцями різного рівня підготовленості та розрахована на навчання за трьома рівнями:

- початковим;
- основним;
- вищим.

Кожен рівень має два напрями розвитку вокальних здібностей залежно від рівня вокальної підготовленості та музичної обдарованості дитини: загальний розвиток та поглиблений розвиток.

У групах загального розвитку приділяється увага опануванню дітьми основних вокальних навичок та умінь, поглибленню художньо-естетичного світосприйняття, формуванню вокальної, сценічної та загальнолюдської культури.

У групах поглибленого розвитку дитина має можливість більш детально опанувати техніку вокального виконавства (прийоми інструментального вокалу, імпровізаційне сольфеджіо), ґрунтовно оволодіти музично-ритмічними прийомами спільного виконавства (ритмічне сольфеджіо, елементарне музикування), докладніше освоїти засоби сценічної майстерності (акторські етюди, пантоміма).

На розсуд педагога, вихованці, які виявляють стійкі інтереси, здібності та обдарування, відразу можуть бути зараховані до груп основного рівня. Така організація процесу навчання у вокальній студії дає можливість розпочинати заняття з будь якого віку. Це сприяє розвитку психологічної комфортності, власної успішності та особистої значущості у дітей.

Розподіл кількості годин, тривалості занять за рівнями навчання відбувається наступним чином:

Початковий рівень навчання (1-3 роки навчання)

Групи загального розвитку: групові заняття з вокалу – 4 год. на тиждень., 144 год. на рік.

Групи поглибленого розвитку: групові заняття з вокалу – 4 год. на тиждень, 144 год. на рік; ритмічне та імпровізаційне сольфеджіо – 2 год. на тиждень, 72 год. на рік.

Основний рівень навчання (1-4 роки навчання)

Групи загального розвитку: групові заняття з вокалу – 4 год. на тиждень, 144 год. на рік; індивідуальні заняття – 2 год. на тиждень, 72 год. на рік, всього – 6 год. тиждень, 216 годин на рік.

Групи поглибленого розвитку: групові заняття з вокалу – 4 год. на тиждень, 144 год. на рік; ритмічне та імпровізаційне сольфеджіо – 2 год. на тиждень, 72 год. на рік; індивідуальні заняття – 2 год. на тиждень, 72 год. на рік. Всього – 8 год. на тиждень, 288 год. на рік.

Вищий рівень навчання (1-5 роки навчання)

Групи загального розвитку: групові заняття з вокалу – 4 год. на тиждень, 144 год. на рік; індивідуальні заняття – 4 год. на тиждень, 144 год. на рік, всього – 8 год. на тиждень, 288 год. на рік.

Групи поглибленого розвитку: групові заняття з вокалу – 4 год. на тиждень, 144 год. на рік; ритмічне та імпровізаційне сольфеджіо – 2 год. на тиждень, 72 год. на рік; індивідуальні заняття – 4 год. на тиждень, 144 год. на рік, всього – 10 год. на тиждень, 360 год. на рік.

Програмою передбачається індивідуальна робота з учнями. Заняття з учнем-солістом триває протягом 30 хв. Індивідуальні заняття можуть включати в себе і роботу з малими ансамблевими формами, але не більш ніж 4 год. на тиждень.

Для більш яскравого оформлення номерів, розвитку рухових навичок до програми навчання студії включені заняття з хореографічної підготовки, де відбувається ознайомлення дітей з елементами класичного, народного та сучасного танців. Заняття з хореографії проводяться 1-2 рази на тиждень, тривалість одного заняття для груп початкового рівня 1 год. на тиждень, для груп основного та вищого рівнів - 2 години на тиждень.

Наповнюваність груп:

початковий рівень – 15-18 дітей;

основний рівень – 15 дітей;

вищий рівень – 12-15 дітей.

Естрадна вокальна студія працює у відповідно обладнаному класі, або на сцені по затвердженому навчально-тематичному плану.

Початковий рівень (загальний розвиток)
перший-третій роки навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	1	-	1
Розділ 1. Вокально-хорова робота	12	36	48
1.1. Розвиток мовного апарату	3	8	11
1.2. Розвиток музичного слуху	3	8	11
1.3. Розвиток голосу	3	10	13
1.4. Розвиток вокального дихання	3	10	13
Розділ 2. Прослуховування музики	5	10	15
2.1. Музичні жанри (пісня, танок, марш)	2	4	6
2.2. Засоби музичної виразності (темپ, динаміка, тембр)	2	3	5
2.3. Розвиток емоційного відгуку	1	3	4
Розділ 3. Музична грамота	10	20	30
3.1. Музичний звук (звукоряд, гамма)	4	8	12
3.2. Динамічні відтінки (форте, піано)	3	5	8
3.3. Музичний лад (мажор, мінор)	3	7	10
Розділ 4. Хореографія	6	30	36
4.1. Ритмічно-рухові вправи	1	5	6
4.2. Навчання основним танцювальним рухам	2	10	12
4.3. Репетиційно-постановочна робота	3	15	18
Розділ 5. Робота над репертуаром	6	14	20
Розділ 6. Сценічна майстерність	2	8	10
Розділ 7. Пісенна творчість	8	8	16
Розділ 8. Заходи виховничо-пізнавального характеру, музично-пізнавальні бесіди	—	2	2
Розділ 9. Концерти, виступи	—	1	1
Розділ 10. Підсумок	1	-	1
Разом	51	129	180

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (1 год.)

Знайомство з особливостями естрадного вокального мистецтва. Тенденції у розвитку естрадного вокального мистецтва на Україні. Безпека життєдіяльності та правила внутрішнього розпорядку Палацу.

Розділ 1. Вокально-хорова робота (48 год.)

1.1. Розвиток мовного апарату (11 год.)

Теоретична частина. Поняття «Звук». Класифікація звуків і букв. Правильне промовляння звуків. Дихання під артикуляції. Чистомовки. Дитячі лічилки. Роль голосних звуків для досягнення виразності мовлення.

Практична частина. Робота над розвитком чіткого промовляння голосних та приголосних звуків під час співу. Вправи для розвитку активності артикуляційного апарату.

1.2. Розвиток музичного слуху (11 год.)

Теоретична частина. Поняття про висоту та тривалість звуку. Поняття про сильну та слабку долю, почуття темпів. Прості ритмоформули.

Практична частина. Вправи на розвиток уміння утримувати висоту звуку під час співу. Робота над формуванням музично-обмірковані інтонування. Музичні ігри на розвиток уміння розпізнавати напрям мелодії. Ритмічні ігри на формування сильної та слабкої долі. Відтворення простих ритмоформул.

1.3. Розвиток голосу (13 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттями: «співацька постава» під час співу стоячи та сидячи, «інтонація», «риси» та «якість» співацького голосу.

Практична частина. Вправи на формування співочого тону; розвиток звуковисотного інтонування. Навчання співати голосно та тихо, стакато та легато; навчання співати утримуючи унісон. Навчання співати м'яким ненапруженим голосом.

1.4. Розвиток вокального дихання (13 год.)

Теоретична частина. Поняття «вокальне дихання». Вимоги до дихання (вдих, видих).

Практична робота. Вправи на формування нижньореберного дихання, розвиток співочого дихання, навчання розподілу дихання, формування м'якої атаки звукоутворення.

Розділ 2. Прослуховування музики (15 год.)

2.1. Музичні жанри (пісня, танок, марш) (6 год.)

Теоретична частина. Формування поняття про основні музичні жанри (пісня, танок, марш).

Практична робота. Слухання музичних творів та визначення музичних жанрів (пісня, танок, марш).

2.2. Засоби музичної виразності (5 год.)

Теоретична частина. Формування поняття про основні засоби виразності (темپ, динаміка, тембр).

Практична робота. Слухання музичних творів та визначення основних засобів виразності (темп, динаміка, марш).

2.3. Розвиток емоційного відгуку на музичний твір (4 год.)

Теоретична частина. Формування поняття про різноманіття людських емоцій. Формування словника емоційної лексики.

Практична робота. Слухання музичних творів та формування здатності розрізняти емоційне забарвлення твору, виразність музичних інтонацій (питальними, стверджувальними інтонаціями).

Розділ 3. Музична грамота (30 год.)

3.1. Музичний звук (звукоряд, гамма) (12 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «музичний звук», «висота звуку». Ознайомлення з музичними регістрами (високий, низький, середній). Формування поняття звукоряд, гамма.

Практична робота. Вправи на розвиток уміння розпізнавати висоту звуків та визначення музичних регістрів. Спів простих поспівок та вправ з поступовим підвищенням та пониженням мелодії.

3.2. Динамічні відтінки (форте, піано) (8 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «гучність звуку» та «динамічні відтінки». Гучні звуки та тихі (форте, піано).

Практична робота. Музично-дидактичні ігри на розвиток уміння розпізнавати гучність звуків. Вправи на розвиток гучного та тихого виконання пісень.

3.3. Музичний лад (мажор, міnor) (10 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «музичний лад», «мажор» та «мінор».

Практична робота. Визначення на слух музичного ладу. Спів музичних вправ, виконання музично-рухових завдань.

Розділ 4. Хореографія (36 год.)

4.1. Ритмічно-рухові вправи (6 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттями «темп» та «ритм». Основні положення корпусу. Положення рук та ніг.

Практична робота. Розвиток координації руху. Вправи для відпрацювання правильної сценічної постави. Навчання руху у такт музики. Освоєння сценічного простору. Прості перебудови на сцені – лінія, коло.

4.2. Навчання основним танцювальним рухам (12 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з історією виникнення традицій побудування українських хороводів і танців.

Практична робота. Навчання основним танцювальним рухам, хороводам. Навчання виконувати різноманітні танцювальні завдання у вигляді музично-рухових забав, етюдів і вправ, спрямованих на вироблення індивідуальних і колективних хореографічних навичок.

4.3. Репетиційно-постановочна робота (18 год.)

Теоретична частина. Пояснення емоційно-образного змісту музичного твору. Емоційно-пластична інтерпретація образу.

Практична робота. Навчання відтворенню характеру музичного твору за допомогою танцювальних рухів. Складання танцювальних рухів у комбінації. Відпрацювання чіткого виконання вивчених комбінацій.

Розділ 5. Робота над репертуаром (20 год.)

Теоретична частина. Показ – виконання пісні керівником; відомості про авторів твору; аналіз музичної форми; розкриття характеру музичного твору.

Практична робота. Розучування твору. Робота над чистотою інтонації, дикцією та емоційним виконанням.

Розділ 6. Сценічна майстерність (10 год.)

Теоретична частина. Аналіз художніх образів музичного твору та засобів художньої виразності. Емоційне осягнення та уявлення змісту поетичного тексту. Складання художньо-виконавського плану.

Практична робота. Навчання виразному виконанню вивчених творів, використовуючи освоєні вокальні та хореографічні навички.

Розділ 7. Пісенна творчість (16 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з творчим завданням. Слухання запропонованого літературного тексту, або ритмічних формул.

Практична робота. Вправи на формування музичної імпровізаційності; складання мелодій на заданий літературний текст; розучування пісень-діалогів; складання ритмічного супроводу до пісень.

Розділ 8. Заходи виховничо-пізнавального характеру, музично-пізнавальні бесіди (2 год.)

Практична робота. Проведення пізнавально-розважальних музичних вікторин; відвідування концертів.

Розділ 9. Концерти. Виступи (1 год.)

Участь вихованців студії у концертних програмах вокальної студії.

Розділ 10. Підсумок (1 год.)

Підведення підсумків.

Початковий рівень (поглиблений розвиток),

перший-третій роки навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	1	-	1
Розділ 1. Вокально-хорова робота	15	33	48
1.1. Розвиток мовного апарату	3	6	9
1.2. Розвиток музичного слуху	4	7	11
1.3. Розвиток голосу	4	10	14
1.4. Розвиток вокального дихання	4	10	14
Розділ 2. Ритмічне сольфеджіо	22	50	72
2.1. Формування метро-ритмічного почуття	8	20	28
2.2. Гра на шумових інструментах	14	30	44
Розділ 3. Прослуховування музики	6	8	14
3.1. Музичні жанри (пісня, танок, марш)	2	3	5
3.2. Засоби музичної виразності (темпо, динаміка, тембр)	2	3	5
3.3. Розвиток емоційного відгуку	2	2	4
Розділ 4. Музична грамота	8	12	20
4.1. Музичний звук (звукоряд, гамма)	2	4	6
4.2. Динамічні відтінки (форте, піано)	3	4	7
4.3. Музичний лад (мажор, мінор)	3	4	7
Розділ 5. Хореографія	6	30	36
5.1. Ритмічно-рухливі вправи	1	5	6
5.2. Навчання основним танцювальним рухам	2	10	12
5.3. Репетиційно-постановочна робота	3	15	18
Розділ 6. Робота над репертуаром	8	14	22
Розділ 7. Сценічна майстерність	8	10	18
Розділ 8. Пісенна творчість	6	10	16

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Розділ 9. Заходи виховничо-пізнавального характеру, музично-пізнавальні бесіди	–	2	2
Розділ 10. Концерти, виступи	–	2	2
Розділ 11. Підсумок	1	-	1
Разом	81	171	252

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (1 год.)

Знайомство з особливостями естрадного вокального мистецтва. Тенденції у розвитку естрадного вокального мистецтва на Україні. Безпека життєдіяльності та правила внутрішнього розпорядку Палацу.

Розділ 1. Вокально-хорова робота (48 год.)

1.1. Розвиток мовного апарату (9 год.)

Теоретична частина. Поняття «Звук». Класифікація звуків і букв. Правильне промовляння звуків. Дихання під артикуляції. Чистомовки. Дитячі лічилки. Роль голосних звуків для досягнення виразності мовлення.

Практична частина. Робота над розвитком чіткого промовляння голосних та приголосних звуків під час співу. Вправи для розвитку активності артикуляційного апарату.

1.2. Розвиток музичного слуху (11 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттями: «висота звуку», «тривалість звуку», «сильна доля», «слабка доля». Прості ритмоформули.

Практична частина. Вправи на розвиток умінь утримувати висоту звуку під час співу. Робота над формуванням музично-обміркованого інтонування. Музичні ігри на розвиток умінь розпізнавати напрям мелодії. Ритмічні ігри на формування сильної та слабкої долі. Відтворення простих ритмоформул.

1.3. Розвиток голосу (14 год.)

Теоретична частина. Поняття «інтонація голосу». Ознайомлення з рисами та якістю співацького голосу.

Практична частина. Вправи на формування співочого тону; розвиток звуковисотного інтонування. Навчання співати голосно та тихо, стакато та легато; навчання співати утримуючи унісон. Навчання співати м'яким ненапруженим голосом.

1.4. Розвиток вокального дихання (14 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «вокальне дихання». Вимоги до дихання (вдих, видих).

Практична робота. Вправи на формування нижньореберного дихання, розвиток співочого дихання, навчання розподілу дихання, формування м'якої атаки звукоутворення.

Розділ 2. Ритмічне сольфеджіо (72 год.)

2.1. Формування метро-ритмічного почуття (28 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттями «ритм»; «метр», повторення понять «слабка» та «сильна» долі.

Практична робота. Вправи на відчуття ритму; простукування простих ритмічних фігур з виділенням сильної та слабкої долі.

2.2. Гра на шумових інструментах (44 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з шумовими інструментами та прийомами гри на них. Формування метро-ритмічних почуттів: поняття про тривалість звуків та їх ритмічну організацію

Практична робота. Гра під фонограму, підбір ритмічного акомпанементу до дитячих пісень. Звукова ілюстрація віршів. Казки-шумілки. Формування навичок гри на шумових музичних інструментах кожною рукою окремо та обома руками разом та по черзі.

Розділ 3. Прослуховування музики (14 год.)

3.1. Музичні жанри (пісня, танок, марш) (5 год.)

Теоретична частина. Формування поняття про основні музичні жанри (пісня, танок, марш).

Практична робота. Слухання музичних творів та визначення музичних жанрів (пісня, танок, марш).

3.2. Засоби музичної виразності (5 год.)

Теоретична частина. Формування поняття про основні засоби виразності (темп, динаміка, тембр).

Практична робота. Слухання музичних творів та визначення основних засобів виразності (темп, динаміка, марш).

3.3. Розвиток емоційного відгуку на музичний твір (4 год.)

Теоретична частина. Формування поняття про різноманіття людських емоцій. Формування словника емоційної лексики.

Практична робота. Слухання музичних творів та формування здатності розрізняти емоційне забарвлення твору, виразність музичних інтонацій (питальними, стверджувальними інтонаціями).

Розділ 4. Музична грамота (20 год.)

4.1. Музичний звук (звукоряд, гамма) (6 год.)

Теоретична частина. Поняття про музичний звук та його висоту. Ознайомлення з музичними регістрами (високий, низький, середній). Формування поняття звукоряд, гамма.

Практична робота. Вправи на розвиток уміння розпізнавати висоту звуків та визначення музичних регістрів. Спів простих послідовностей та вправ з поступовим підвищенням та пониженням мелодії.

4.2. Динамічні відтінки (форте, піано) (7 год.)

Теоретична частина. Повторення поняття «гучність звуку» та «динамічні відтінки». Гучні звуки та тихі (форте, піано).

Практична робота. Музично-дидактичні ігри на розвиток уміння розпізнавати гучність звуків. Вправи на розвиток гучного та тихого виконання пісень.

4.3. Музичний лад (мажор, мінор) (7 год.)

Теоретична частина. Закріплення поняття «музичний лад», «мажор» та «мінор».

Практична робота. Визначення на слух музичного ладу. Спів музичних вправ, виконання музично-рухових завдань.

Розділ 5. Хореографія (36 год.)

5.1. Ритмічно-рухові вправи (6 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з правилами знаходження на сцені.

Практична робота. Розвиток координації руху. Вправи для відпрацювання правильної сценічної постави. Навчання руху у такт музики. Освоєння сценічного простору. Прості перебудови на сцені – лінія, коло.

5.2. Навчання основним танцювальним рухам (12 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з історією виникнення традицій побудування українських хороводів і танців.

Практична робота. Навчання основним танцювальним рухам, хороводам. Навчання виконувати різноманітні танцювальні завдання у вигляді музично-рухових забав, етюдів і вправ, спрямованих на вироблення індивідуальних і колективних хореографічних навичок.

5.3. Репетиційно-постановочна робота (18 год.)

Теоретична частина. Пояснення емоційно-образного змісту музичного твору. Емоційно-пластична інтерпретація образу.

Практична робота. Навчання відтворенню характеру музичного твору за допомогою танцювальних рухів. Складання танцювальних рухів у комбінації. Відпрацювання чіткого виконання вивчених комбінацій.

Розділ 6. Робота над репертуаром (22 год.)

Теоретична частина. Показ – виконання пісні керівником; відомості про авторів твору; аналіз музичної форми; розкриття характеру музичного твору.

Практична робота. Розучування твору. Робота над чистотою інтонації, дикцією та емоційним виконанням.

Розділ 7. Сценічна майстерність (18 год.)

Теоретична частина. Аналіз художніх образів музичного твору та засобів художньої виразності. Емоційне осягнення та уявлення змісту поетичного тексту. Складання художньо-виконавського плану.

Практична робота. Навчання виразному виконанню вивчених творів, використовуючи освоєні вокальні та хореографічні навички.

Розділ 8. Пісенна творчість (16 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з творчим завданням. Слухання запропонованого літературного тексту, або ритмічних формул

Практична робота. Вправи на формування музичної імпровізаційності; складання мелодій на заданий літературний текст; розучування пісень-діалогів; складання ритмічного супроводу до пісень.

Розділ 9. Заходи виховничо-пізнавального характеру, музично-пізнавальні бесіди (2 год.)

Практична робота. Проведення пізнавально-розважальних музичних вікторин; відвідування концертів.

Розділ 10. Концерти. Виступи (2 год.)

Участь вихованців студії у концертних програмах вокальної студії.

Розділ 10. Підсумок (1 год.)

Підведення підсумків. Звітний концерт колективу.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- відмінності основних музичних жанрів – пісня, танок, марш;
- засоби музичної виразності – темп, динаміка, тембр;
- тривалість звуків та їх ритмічну організацію;
- музичну форму пісні – заспів, приспів.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- виразно виконувати вивчені музичні твори, знати їх назву та авторів;

- співати форте та піано, легато та стакато, з різними емоційно-змістовними відтінками в голосі;
- розрізняти напрям мелодії та засоби музичної виразності;
- чітко промовляти приголосні та голосні звуки;
- вміти чисто інтонувати різні за висотою звуки.

Вихованці мають набути досвід:

- виразного виконання вивчених творів;
- відтворення засвоєних співочих навичок;
- складання ритмічного супроводу з різними шумовими інструментами;
- емоційного сприйняття музичних творів;
- роботи з мікрофоном;
- виступів перед батьками на відкритих заняттях.

У вихованців мають сформуватися наступні компетенції:

- здатність до опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання;
- здатність працювати в творчому колективі;
- залучення в мистецьку творчість шляхом розкриття і розвитку природних здібностей;
- здатність до елементарної самостійної роботи в колективі;
- навички емоційної саморегуляції під час заняття.

**Основний рівень (загальний розвиток),
перший - четвертий роки навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	1	-	1
Розділ 1. Вокально-хорова робота	9	36	45
1.1. Розвиток мовного апарату	2	7	9
1.2. Розвиток музичного слуху	2	9	11
1.3. Розвиток голосу	2	10	12
1.4. Розвиток вокального дихання	3	10	13

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Розділ 2. Прослуховування музики	4	10	14
2.1. Класична музика в сучасних обробках.	2	3	5
2.2. Народна пісня в сучасних обробках.	1	3	4
2.3. Вокальні жанри.	1	4	5
Розділ 3. Музична грамота	4	16	20
3.1. Інтервал	1	5	6
3.2. Акорд	1	6	7
3.3. Пунктирний ритм	2	5	7
Розділ 4. Хореографія	10	62	72
4.2. Ритмічно-рухові вправи	2	18	20
4.4. Навчання основним танцювальним рухам	4	18	22
4.5. Репетиційно-постановочна робота	4	26	30
Розділ 5. Робота над репертуаром	3	16	19
Розділ 6. Сценічна майстерність	2	16	18
Розділ 7. Пісенна творчість	6	16	22
Розділ 8. Заходи виховничо-пізнавального характеру, музично-пізнавальні бесіди	–	2	2
Розділ 9. Індивідуальні заняття	12	60	72
Розділ 10. Концерти, виступи	-	2	2
Розділ 11. Підсумок	1	-	1
Разом	52	236	288

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (1 год.)

Знайомство з особливостями естрадного вокального мистецтва. Тенденції у розвитку естрадного вокального мистецтва на Україні. Безпека життєдіяльності та правила внутрішнього розпорядку Палацу.

Розділ 1. Вокально-хорова робота (45 год.)

1.1. Розвиток мовного апарату (9 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «артикуляція», «артикуляційний апарат».

Практична частина. Вправи на розвиток вокальної артикуляції. Вирівнювання голосних при співі вправ на «а – е – и – о – у» в поєднанні з різними приголосними, а також вирівнювання та округлення їх у конкретних вокальних творах. Вправи на розвиток співацької дикції. Скоромовки.

1.2. Розвиток музичного слуху (11 год.)

Теоретична частина. Формування та розвиток музично-слухових уявлень. Поняття «двоголосся», «трьоголосся», «унісон», «консонанс», «дисонанс».

Практична частина. Робота над чистотою інтонації під час співу в унісон. Вправи на розвиток уміння утримувати висоту звуку під час співу. Вправи на розвиток співу простих інтервалів. Робота над формуванням музично-осмисленого інтонування. Музичні вікторини на розвиток слуху. Розвиток навичок співу без супроводу та багатоголосного співу.

1.3. Розвиток голосу (12 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з будовою вокального апарату, гігієною та збереженням голосу, поняттям «голосові регістри».

Практична частина. Вправи на формування свідомого ставлення до звучання голосу на основі слухового контролю. Вправи на вироблення вільного, ненапруженого звучання голосу. Вправи на розвиток звуковисотного інтонування. Формування однорідного тембру у різних голосових регістрах. Розширення звуковисотного діапазону. Вправи на розвиток вокальної техніки.

1.4. Розвиток вокального дихання (13 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «ланцюгове вокальне дихання». Розподіл видиху. Рівномірний видих та закінчення видиху.

Практична робота. Вправи на дихання, розвиток співочого дихання. Вправи на навчання розподілу дихання. Вправи на уміння користування різними видами атаки звуку (м'якою та дуже м'якою).

Розділ 2. Прослуховування музики (14 год.)

2.1. Класична музика в сучасних обробках (5 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з особливостями понять «класична та академічна музика», «симфонічний оркестр». Ознайомлення з творчістю композитора Антоніо Вівальді та творчістю сучасного американського гурту The Piano Guys.

Практична робота. Слухання та порівняння музичних творів в оригіналі та їхньому сучасному аранжуванні. Пластичне інтонування і виконання ритмічно-танцювальних рухів. Створення темброво-ритмічного супроводу до музичного твору, що прослуховується.

2.2. Народна пісня в сучасних обробках (4 год.)

Теоретична частина. Народна пісня в сучасній обробці. Сучасна обробка народної музики, стилі сучасної фольклорної музики, сучасна фольклорна вокальна та інструментальна музика, стилізація, фольк-опера. Творчість українських виконавців, що працюють у жанрі стилізованої народної пісні.

Практична робота. Слухання та порівняння музичних творів в оригіналі та їхньому сучасному аранжуванні. Пластичне інтонування і виконання ритмічно-танцювальних рухів. Створення темброво-ритмічного супроводу до музичного твору, що прослуховується.

2.3. Вокальні жанри (5 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «Вокальний жанр» (пісня, романс, гімн). Поняття «вокальний кавер».

Практична робота. Слухання вокальних творів у різних жанрах. інтерпретація інтонаційно-образного змісту прослуханих творів у процесі колективних обговорень і дискусій.

Розділ 3. Музична грамота (20 год.)

3.1. Інтервал (6 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттями: «інтервал», «характерні інтервали», «тоніка», «субдомінанта», «домінанта», «хроматизм».

Практична робота. Спів простих інтервалів вгору та вниз у мелодійній послідовності. Спів інтервалів з зімкнутими губами (мурмурандо). Вправи на розвиток уміння розпізнавати прості інтервали.

3.2. Акорд (7 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «акорд», «види акордів», «консонантний» або «діссонантний» акорд.

Практична робота. Спів акордів у гармонійній та мелодійній послідовності. Вправи на розвиток уміння розпізнавати акорди на слух.

3.3. Пунктирний ритм (7 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттями «пунктирний ритм». Пунктирний ритм у двоголоссі, трьоголоссі.

Практична робота. Проплескування пунктирного ритму. Опрацювання різних ритмічних фігур і тривалості.

Розділ 4. Хореографія (72 год.)

4.1. Ритмічно-рухові вправи (20 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з особливостями народного та класичного танців.

Практична робота. Розвиток координації руху. Вправи для вдосконалення хореографічних навичок. Навчання основним танцювальним рухам. Засвоєння елементів класичного та народного танцю.

4.2. Навчання основним танцювальним рухам (22 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з історією виникнення традицій класичної та сучасної хореографії.

Практична робота. Навчання основним танцювальним рухам, хороводам. Навчання виконувати різноманітні танцювальні завдання у вигляді музично-рухових забав, етюдів і вправ, спрямованих на вироблення індивідуальних і колективних хореографічних навичок.

4.3. Репетиційно-постановочна робота (30 год.)

Теоретична частина. Пояснення емоційно-образного змісту музичного твору. Емоційно-пластична інтерпретація образу.

Практична робота. Навчання відтворенню характеру музичного твору за допомогою танцювальних рухів. Складання танцювальних рухів у комбінації. Відпрацювання чіткого виконання вивчених комбінацій.

Розділ 5. Робота над репертуаром (19 год.)

Теоретична частина. Показ – виконання пісні керівником; відомості про авторів твору; аналіз музичної форми; розкриття характеру музичного твору.

Практична робота. Розучування твору. Робота над чистотою інтонації, дикцією та емоційним виконанням.

Розділ 6. Сценічна майстерність (18 год.)

Теоретична частина. Аналіз художніх образів музичного твору та засобів художньої виразності. Емоційне осягнення та уявлення змісту поетичного тексту. Складання художньо-виконавського плану.

Практична робота. Навчання виразному виконанню вивчених творів, використовуючи освоєні вокальні та хореографічні навички.

Розділ 7. Пісенна творчість (22 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «підголоски». Слухання та аналіз запропонованого літературного тексту, або ритмічних формул для складання мелодій.

Практична робота. Вправи на формування музичної імпровізаційності; творення підголосків під час багатоголосного співу; складання мелодій на заданий літературний текст; складання ритмічного супроводу до пісень.

Розділ 8. Заходи виховничо-пізнавального характеру, музично-пізнавальні бесіди (2 год.)

Практична робота. Проведення пізнавально-розважальних музичних вікторин; відвідування концертів. Відвідування майстер-класів в розвідними виконавцями та вокальними педагогами м. Харкова.

Розділ 9. Індивідуальні заняття (72 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «вокальні регістри» та «вокальні резонатори».

Практична робота. Формування однорідності звучання голосу у різних регістрах. Формування співу у резонатори. Робота над вокальною технікою.

Розділ 10. Концерти. Виступи (2 год.)

Участь вихованців студії у концертних програмах вокальної студії.
Участь у конкурсах та фестивалях.

Розділ 11. Підсумок (1 год.)

Підведення підсумків.

Основний рівень (поглиблений розвиток), перший-четвертий роки навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	1	-	1
Розділ 1. Вокально-хорова робота	4	40	44
1.1. Розвиток мовного апарату	1	10	11
1.2. Розвиток музичного слуху	1	10	11
1.3. Розвиток голосу	1	10	11
1.4. Розвиток вокального дихання	1	10	11
Розділ 2. Ритмічне та імпровізаційне сольфеджіо	12	60	72
2.1. Розвиток метро ритмічних навичок	8	30	38
2.2. Гра на шумових інструментах	4	30	34
Розділ 3. Прослуховування музики	4	12	16
3.1. Класична музика в сучасних обробках.	1	6	7
3.2. Народна пісня в сучасних обробках.	3	6	9
Розділ 4. Музична грамота	4	16	20
4.1. Інтервал	1	5	6
4.2. Акорд	1	5	6
4.3. Гармонічні функції	2	6	8
Розділ 5. Хореографія	10	62	72
5.1. Ритмічно-рухові вправи	2	18	20

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
5.2. Навчання основним танцювальним рухам	3	19	22
5.3. Репетиційно-постановочна робота	5	25	30
Розділ 6. Робота над репертуаром	4	14	18
Розділ 7. Сценічна майстерність	4	14	18
Розділ 8. Пісенна творчість	5	15	20
Розділ 9. Заходи виховничо-пізнавального характеру, музично-пізнавальні бесіди	1	2	3
Розділ 10. Індивідуальні заняття	12	60	72
Розділ 11. Концерти, виступи	-	3	3
Підсумок	1	-	1
Разом	62	298	360

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (1 год.)

Знайомство з особливостями естрадного вокального мистецтва. Тенденції у розвитку естрадного вокального мистецтва на Україні. Безпека життєдіяльності та правила внутрішнього розпорядку Палацу.

Розділ 1. Вокально-хорова робота (44 год.)

1.1. Розвиток мовного апарату (11 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «Вокальне слово і дикція». Розуміння змістових акцентів у музичному тексті.

Практична частина. Навчання співу слів на позіху, спів приголосних. Спів вправ на вирівнювання голосних та чіткого промовляння проголосних по півтонах. Промовляння тексту пошепки та крещендо.

1.2. Розвиток музичного слуху (11 год.)

Теоретична частина. Закріплення поняття «двоголосся», «трьоголосся», «консонанс», «дисонанс».

Практична частина. Робота над чистотою інтонації під час співу в унісон. Вправи на розвиток чистоти інтонації під час багатоголосного співу.

Вправи на розвиток співу простих інтервалів та акордів. Робота над формуванням музично-осмисленого інтонування. Спів без супроводу під час багатоголосного співу Музичні вікторини на розвиток слуху. Розвиток навичок співу без супроводу та багатоголосного співу.

1.3. Розвиток голосу (11 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з будовою вокального апарату, гігієною та збереженням голосу. Поняття «голосові вокальні регістри», «атака звуку».

Практична частина. Вправи на формування свідомого ставлення до звучання голосу на основі слухового контролю. Вправи на вироблення вільного, ненапруженого звучання голосу. Вправи на розвиток звуковисотного інтонування. Формування однорідного тембру у різних голосових регістрах. Розширення звуковисотного діапазону. Вправи на розвиток вокальної техніки.

1.4. Розвиток вокального дихання (11 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «ланцюгове вокальне дихання». Розподіл видиху.

Практична робота. Вправи на дихання, розвиток співочого дихання. Вправи на навчання розподілу дихання. Вправи на уміння користування різними видами атаки звуку. м'якою та дуже м'якою.

Розділ 2. Ритмічне та імпровізаційне сольфеджіо (72 год.)

2.1. Розвиток метро-ритмічних навичок (38 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «рухові ритмічні схеми» для рук та ніг.

Практична робота. Рухова реалізація музичного ритму і ритмічна реалізація музики, вправи на формування ритмічних фраз, вправи на збільшення і зменшення ритмічних тривалостей та їх рухова реалізація, вправи на незалежність та координацію рухів, слухові вправи, імпровізація, диригування, ритмічне заповнення, вільні вправи, рухова інтерпретація елементів музики.

2.2. Гра на шумових інструментах (34 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з розміром: 2/4; 3/4. Ритмічні фігури у розмірі 2/4 та 3/4

Практична робота. Вправи на виконання ритмічних фігур у різних розмірах. Музично-ритмічні ігри з використанням ритмічних сполук. Ритмічні партитури.

Розділ 3. Прослуховування музики (16 год.)

3.1. Класична музика в сучасних обробках (7 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з особливостями понять «класична та академічна музика», «симфонічний оркестр». Сучасне аранжування класичних творів.

Практична робота. Слухання та порівняння музичних творів в оригіналі та їхньому сучасному аранжуванні. Пластичне інтонування і виконання ритмічно-танцювальних рухів. Створення темброво-ритмічного супроводу до музичного твору, що прослуховується.

3.2. Народна пісня в сучасних обробках (9 год.)

Теоретична частина. Народна пісня в сучасній обробці. Сучасна обробка народної музики, стилі сучасної фольклорної музики, сучасна фольклорна вокальна та інструментальна музика, стилізація, фольк-опера. Творчість українських виконавців, що працюють у жанрі стилізованої народної пісні.

Практична робота. Слухання та порівняння музичних творів в оригіналі та їхньому сучасному аранжуванні. Пластичне інтонування і виконання ритмічно-танцювальних рухів. Створення темброво-ритмічного супроводу до музичного твору, що прослуховується.

Розділ 4. Музична грамота (20 год.)

4.1. Інтервал (6 год.)

Теоретична частина. Закріплення поняття «інтервал», «характерні інтервали», «Т», «S», «D», «хроматизм».

Практична робота. Спів простих інтервалів вгору та вниз у мелодійній послідовності. Спів інтервалів з зімкнутими губами (мурмурандо). Вправи на розвиток уміння розпізнавати прості інтервали.

4.2. Акорд (6 год.)

Теоретична частина. Закріплення поняття «акорд». Види акордів. Консонантний або диссонантний акорд.

Практична робота. Спів акордів у гармонійній та мелодійній послідовності. Вправи на розвиток уміння розпізнавати акорди на слух.

4.3. Гармонічні функції (8 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «тональні функції».

Практична робота. Слуховий аналіз гармонійних послідовностей. Спів субдомінантних та домінантних сполук акордів.

Розділ 5. Хореографія (72 год.)

5.1. Ритмічно-рухові вправи (20 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з технікою виконання елементів класичного та народного танцю.

Практична робота. Розвиток координації руху. Вправи для вдосконалення хореографічних навичок. Навчання основним танцювальним рухам. Засвоєння елементів класичного та народного танцю.

5.2. Навчання основним танцювальним рухам (22 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з назвою нових танцювальних рухів та правилами танцювальних завдань.

Практична робота. Навчання основним танцювальним рухам, хороводам. Навчання виконувати різноманітні танцювальні завдання у вигляді музично-рухових забав, етюдів і вправ, спрямованих на вироблення індивідуальних і колективних хореографічних навичок.

5.3. Репетиційно-постановочна робота (30 год.)

Теоретична частина. Пояснення емоційно-образного змісту музичного твору.

Практична робота. Навчання відтворенню характеру музичного твору за допомогою танцювальних рухів. Складання танцювальних рухів у комбінації. Відпрацювання чіткого виконання вивчених комбінацій.

Розділ 6. Робота над репертуаром (18 год.)

Теоретична частина. Показ – виконання пісні керівником; відомості про авторів твору; аналіз музичної форми; розкриття характеру музичного твору.

Практична робота. Розучування твору. Робота над чистотою інтонації, дикцією та емоційним виконанням.

Розділ 7. Сценічна майстерність (18 год.)

Теоретична частина. Аналіз художніх образів музичного твору та засобів художньої виразності. Емоційне осягнення та уявлення змісту поетичного тексту. Складання художньо-виконавського плану.

Практична робота. Навчання виразному виконанню вивчених творів, використовуючи освоєні вокальні та хореографічні навички.

Розділ 8. Пісенна творчість (20 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «підголоски». Слухання та аналіз запропонованого літературного тексту, або ритмічних формул для складання мелодій.

Практична робота. Вправи на формування музичної імпровізаційності; творення підголосків під час багатоголосного співу; складання мелодій на заданий літературний текст; складання ритмічного супроводу до пісень.

Розділ 9. Заходи виховничо-пізнавального характеру, музично-пізнавальні бесіди (3 год.)

Теоретична частина. Визначення мети і завдань заходу. Знайомство з жанром опери. Знайомство з творчістю видатних джазових виконавців.

Практична робота. Проведення пізнавально-розважальних музичних вікторин; відвідування концертів. Відвідування майстер-класів в розвідними виконавцями та вокальними педагогами м. Харкова.

Розділ 10. Індивідуальні заняття (72 год.)

Теоретична частина. Закріплення поняття «вокальні регістри» та «вокальні резонатори».

Практична робота. Формування однорідності звучання голосу у різних регістрах. Формування співу у резонатори. Робота над вокальною технікою.

Розділ 11. Концерти, виступи (3 год.)

Практична робота. Участь вихованців студії у концертних програмах вокальної студії. Участь у конкурсах та фестивалях.

Розділ 12. Підсумок (1 год.)

Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- основні характеристики якісного звучання голосу;
- основні правила співу, прийоми формування співочого звуку;
- вокальну термінологію та назви вокальних жанрів;
- основні музичні розміри;
- ритмічні формули з різною ритмічною організацією;
- творчість видатних джазових виконавців.

Вихованці мають вміти та застосовувати:

- володіти тембром голосу;
- уважно слухати і розуміти музичні твори;
- вирізняти засоби музичної виразності;
- пов'язувати виконання з художнім змістом твору;
- володіти навичками гри на шумових музичних інструментах;
- уміти складати ритмічний акомпанемент, ритмічну імпровізацію.

Вихованці мають набути досвід участі у:

- концертах, фестивалях та конкурсах;
- розкриття емоційно-образного змісту твору;
- у ритмічній та ладо-тональній імпровізації;

- багатоголосного співу;
- роботи з мікрофоном.

У вихованців мають сформуватися наступні компетенції:

- відкритість до нових ідей;
- активність у житті колективу;
- ініціативність;
- визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення;
- здатність засвоєння та використання отриманих знань та навичок на практиці;
- організація власного навчального середовища;
- навички дбайливого ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей;
- співпраця з іншими особами для досягнення спільної мети;
- уміти домовлятися, улагоджувати розбіжності та конфлікти.

**Вищий рівень, (загальний розвиток),
перший-п'ятий роки навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	1	-	1
Розділ 1. Вокально-хорова робота	12	46	58
1.1. Розвиток мовного апарату	3	12	15
1.2. Розвиток музичного слуху	3	12	15
1.3. Розвиток голосу	3	12	15
1.4. Розвиток вокального дихання	3	10	13
Розділ 2. Прослуховування музики	4	6	10
2.1. Джаз і сучасна музика	2	3	5
2.2. Стили та напрями естрадної музики	2	3	5
Розділ 3. Музична грамота	5	15	20
3.4. Головні функції ладу	2	4	6
3.5. Септакорд	2	5	7

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
3.6. Каденції	1	6	7
Розділ 4. Хореографія	10	62	72
4.1. Ритмічно-рухові вправи	2	18	20
4.2. Навчання основним танцювальним рухам	4	18	22
4.3. Репетиційно-постановочна робота	4	26	30
Розділ 5. Робота над репертуаром	8	12	20
Розділ 6. Сценічна майстерність	3	7	10
Розділ 7. Пісенна імпровізація	4	10	14
Розділ 8. Заходи виховно-пізнавального характеру, музично-пізнавальні бесіди	–	4	4
Розділ 9. Індивідуальні заняття	22	122	144
Розділ 10. Концерти, виступи	-	6	6
Розділ 11. Підсумок	1	-	1
Разом	70	290	360

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (1 год.)

Теоретична частина. Знайомство з особливостями естрадного вокального мистецтва. Тенденції у розвитку естрадного вокального мистецтва на Україні. Безпека життєдіяльності та правила внутрішнього розпорядку Палацу.

Розділ 1. Вокально-хорова робота (58 год.)

1.5. Розвиток мовного апарату (15 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «фонетичний аналіз тексту» та методом фразової, словесної та складової розбірливості.

Практична частина. Вправи на розвиток дикції у високому регістрі. Вправи на розвиток дикції на перехідних нотах діапазону.

1.6. Розвиток музичного слуху (15 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «внутрішній слух», «фонічна забарвленість акордів», «гармонійний слух».

Практична частина. Робота над чистотою інтонації під час акордів у гармонійній послідовності. Робота над формуванням музично-осмисленого інтонування. Музичні вікторини на розвиток музичної пам'яті. Музичні диктанти. Розвиток навичок співу без супроводу та багатоголосного співу.

1.7. Розвиток голосу (15 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з джазовою манерою співу; вокальним прийомом «гроулінг»; особливостями техніки співу «мелізмів»; «філіровкою звуку»; «головним» і «грудним» резонаторами.

Практична частина. Вправи на відпрацювання елементів джазової манери співу. Розвиток і вдосконалення навичок філіровки звуку; відпрацювання навичок використання головного і грудного резонаторів. Вправи на розвиток вокальної техніки.

1.8. Розвиток вокального дихання (13 год.)

Теоретична частина. Закріплення поняття «типи вокального дихання».

Практична робота. Вправи на розвиток діафрагментального дихання. Дихання приспів низьких та високих звуків. Вправи на навчання розподілу дихання. Вправи О.М. Стрельникової для розвитку різних видів вокального дихання.

Розділ 2. Прослуховування музики (10 год.)

2.1. Джаз і сучасна музика (5 год.)

Теоретична частина. : Бесіда «Джазовий вокал, як напрям популярної музики», «Творчість видатних джазових виконавців». Закріплення понять «джазова імпровізація», «ритмічне мислення», «скет», «свінгова ритміка».

Практична робота. Слухання джазових творів. Аналіз джазових стандартів. Виконання елементів скету. Створення мелодій на основі певних інтонаційних ходів.

2.2. Стилi та напрями естрадної музики (5 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «стиль». Знайомство з сучасними стилями музики. Танцювальна музика.

Практична робота. Слухання та порівняння музичних творів в оригіналі та їхньому сучасному аранжуванні. Виконання ритмічно-танцювальних рухів. Обговорення стилевих особливостей.

Розділ 3. Музична грамота (20 год.)

3.1. Головні функції ладу (6 год.)

Теоретична частина. Повторення понять: «музичний лад», «мажор», «мінор», «Т», «S», «D», ладові функції у мелодійній послідовності.

Практична робота. Аналіз на слух ладову функціональність в мелодії. Інтонувати гармонічні послідовності Т, S, D по «вертикалі» та «горизонталі». Вправи на розвиток уміння розпізнавати гармонічні функції на слух.

3.2. Септакорд (7 год.)

Теоретична частина. Поняття «септакорд». Обернення «септакордів». Акордові послідовності.

Практична робота. Спів акордів у гармонійній та мелодійній послідовності. Вокально-інтонаційні вправи. Вправи на розвиток уміння розпізнавати акорди на слух.

3.3. Каденції (7 год.)

Теоретична частина. Закріплення понять: «музична форма», «каденція», «види каденцій». Каденція, як засіб музичної виразності художнього змісту твору.

Практична робота. Спів за схемами каденцій у різних тональностях на склади або на голосну букву. Вправи на розвиток уміння розпізнавати каденції на слух.

Розділ 4. Хореографія (72 год.)

4.1. Ритмічно-рухові вправи (20 год.)

Теоретична частина. Загально, спеціально-фізичні та партерні вправи, особливості їх виконання.

Практична робота. Розвиток координації руху. Вправи для вдосконалення хореографічних навичок.

4.2. Навчання основним танцювальним рухам (22 год.)

Теоретична частина. Хореографічні вправи та особливості їх виконання.

Практична робота. Навчання основним танцювальним рухам, хороводам. Навчання виконувати різноманітні танцювальні завдання у вигляді музично-рухових забав, етюдів і вправ, спрямованих на вироблення індивідуальних і колективних хореографічних навичок.

4.3. Репетиційно-постановочна робота (30 год.)

Теоретична частина. Пояснення емоційно-образного змісту музичного твору та його емоційно-пластичної інтерпретації.

Практична робота. Навчання відтворенню характеру музичного твору за допомогою танцювальних рухів. Складання танцювальних рухів у комбінації. Відпрацювання чіткого виконання вивчених комбінацій.

Розділ 5. Робота над репертуаром (20 год.)

Теоретична частина. Показ – виконання пісні керівником; відомості про авторів твору; аналіз музичної форми; розкриття характеру музичного твору.

Практична робота. Розучування твору. Робота над чистотою інтонації, дикцією та емоційним виконанням.

Розділ 6. Сценічна майстерність (10 год.)

Теоретична частина. Аналіз художніх образів музичного твору та засобів художньої виразності. Емоційне осягнення та уявлення змісту поетичного тексту. Складання художньо-виконавського плану.

Практична робота. Навчання виразному виконанню вивчених творів, використовуючи освоєні вокальні та хореографічні навички.

Розділ 7. Пісенна імпровізація (14 год.)

Теоретична частина. Поняття «мелодійна імпровізація», «музичне фразування». Бесіда: «Творчість видатних вокалістів-імпровізаторів».

Практична робота. Спів імпровізацій-варіацій по ланцюжку. Вправи на формування музичної імпровізаційності. Складання мелодій на заданий літературний текст; складання ритмічного супроводу до пісень.

Розділ 8. Заходи виховничо-пізнавального характеру, музично-пізнавальні бесіди (4 год.)

Практична робота. Проведення пізнавально-розважальних музичних вікторин; відвідування концертів. Відвідування майстер-класів з провідними виконавцями та вокальними педагогами м. Харкова.

Розділ 9. Індивідуальні заняття (144 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з особливостями звуковидобування в різних вокальних стилях. Різні прийоми рухливості голосу. Естрадні вокальні прийоми: «драйв», «субтон», «глісандо», «фальцет», «вібратор».

Практична робота. Розширення співацького діапазону. Вправи на розвиток рухливості голосу, відпрацювання навичок філірування звуку; гнучкості голосу; резонування; розвиток сучасних естрадних прийомів вокальної техніки. Формування однорідності звучання голосу у різних регістрах. Робота над вокальною технікою.

Розділ 10. Концерти. Виступи (6 год.)

Участь вихованців студії у концертних програмах вокальної студії. Участь у конкурсах та фестивалях.

Розділ 11. Підсумок (1 год.)

Підведення підсумків.

Вищий рівень (поглиблений розвиток),

перший-п'ятий роки навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	1	-	1
Розділ 1. Вокально-хорова робота	6	42	48
1.5. Розвиток мовного апарату	2	15	17
1.6. Розвиток музичного слуху	2	12	14
1.7. Розвиток голосу	2	15	17
Розділ 2. Ритмічне та імпровізаційне сольфеджіо	12	60	72

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
2.1. Розвиток метро ритмічних навичок	8	30	38
2.2. Гра на шумових інструментах	4	30	34
Розділ 3. Прослуховування музики	4	6	10
3.1 Джаз і сучасна музика	2	3	5
3.2. Стилi та напрями естрадної музики	2	3	5
Розділ 4. Музична грамота	8	12	20
4.1. Головні функції ладу	2	4	6
4.2. Септакорд	3	4	7
4.3. Каденції	3	4	7
Розділ 5. Хореографія	10	62	72
5.1. Ритмічно-рухові вправи	2	18	20
5.2. Навчання основним танцювальним рухам	4	18	22
5.3. Репетиційно-постановочна робота	4	26	30
Розділ 6. Робота над репертуаром	7	12	19
Розділ 7. Сценічна майстерність	3	7	10
Розділ 8. Пісенна імпровізація	-	25	25
Розділ 9. Заходи виховничо-пізнавального характеру, музично-пізнавальні бесіди	—	4	4
Розділ 10. Індивідуальні заняття	22	122	144
Розділ 11. Концерти, виступи	-	6	6
Розділ 12. Підсумок	1	-	1
Всього	74	358	432

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (1 год.)

Теоретична частина. Бесіди: «Особливості естрадного вокального мистецтва», «Тенденції у розвитку естрадного вокального мистецтва в Україні». Безпека життєдіяльності та правила внутрішнього розпорядку Палацу.

Розділ 1. Вокально-хорова робота (48 год.)

1.1. Розвиток мовного апарату (17 год.)

Теоретична частина. Фонетичний аналіз тексту.

Практична частина. Вправи на розвиток дикції у високому регістрі. Вправи на розвиток дикції на перехідних нотах діапазону.

1.2. Розвиток музичного слуху (14 год.)

Практична частина. Робота над чистотою інтонації під час співу акордів у гармонійній послідовності. Робота над формуванням музично-осмисленого інтонування. Музичні вікторини на розвиток музичної пам'яті. Музичні диктанти. Розвиток навичок співу без супроводу та багатоголосного співу.

1.3. Розвиток голосу (17 год.)

Теоретична частина. Особливості виконання вокальних вправ.

Практична частина. Вправи на відпрацювання елементів джазової манери співу. Розвиток і вдосконалення навичок філіровки звуку; відпрацювання навичок використання головного і грудного резонаторів. Вправи на розвиток вокальної техніки.

Розділ 2. Ритмічне та імпровізаційне сольфеджіо (72 год.)

2.1. Розвиток метро-ритмічних навичок (38 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «конокол» та технікою «бітбоксинга». Закріплення понять «поліритмія», «синкопа».

Практична робота. Використання засвоєних ритмічних малюнків у ритмічному двоголоссі, трьоголоссі. Складання ритмічного акомпанементу до заданих мелодій.

2.2. Гра на шумових інструментах (34 год.)

Теоретична частина. Особливості гри на шумових інструментах. Ознайомлення з формами «рондо» та «канон».

Практична робота. Вправи на виконання ритмічних фігур у різних розмірах та музичних формах. Музично-ритмічні ігри з використанням засвоєних ритмічних сполук. Ритмічні партитури.

Розділ 3. Прослуховування музики (10 год.)

3.1. Джаз і сучасна музика (5 год.)

Теоретична частина. Бесіда: «Джазовий вокал, як напрям популярної музики», «Джазова імпровізація», «Творчість видатних джазових виконавців».

Практична робота. Слухання джазових творів. Аналіз джазових стандартів. Виконання елементів скету. Створення мелодій на основі певних інтонаційних ходів.

3.2. Стили та напрями естрадної музики (5 год.)

Теоретична частина. Обговорення стильових особливостей сучасного музичного матеріалу.

Практична робота. Слухання та порівняння музичних творів в оригіналі та їхньому сучасному аранжуванні. Виконання ритмічно-танцювальних рухів.

Розділ 4. Музична грамота (20 год.)

4.1. Головні функції ладу (6 год.)

Теоретична частина. Повторення та закріплення вивчених раніше понять.

Практична робота. Аналіз на слух ладову функціональність в мелодії. Інтонувати гармонічні послідовності T, S, D по «вертикалі» та «горизонталі». Вправи на розвиток уміння розпізнавати гармонічні функції на слух.

4.2. Септакорд (7 год.)

Практична робота. Спів акордів у гармонійній та мелодійній послідовності. Вокально-інтонаційні вправи. Вправи на розвиток уміння розпізнавати акорди на слух.

4.3. Каденції (7 год.)

Практична робота. Спів за схемами каденцій у різних тональностях на складі або на голосну букву. Вправи на розвиток уміння розпізнавати каденції на слух.

Розділ 5. Хореографія (72 год.)

5.1. Ритмічно-рухові вправи (20 год.)

Теоретична частина. Особливості виконання ритмічно-рухових вправ.

Практична робота. Розвиток координації руху Вправи для вдосконалення хореографічних навичок. Навчання основним танцювальним рухам. Засвоєння елементів класичного та народного танцю.

5.2. Навчання основним танцювальним рухам (22 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з історією виникнення традицій класичної та сучасної хореографії.

Практична робота. Вивчення та виконання різноманітних танцювальних завдань у вигляді музично-рухових забав, етюдів і вправ, спрямованих на вироблення індивідуальних і колективних хореографічних навичок.

5.3. Репетиційно-постановочна робота (30 год.)

Теоретична частина. Пояснення емоційно-образного змісту музичного твору та його емоційно-пластичної інтерпретації.

Практична робота. Навчання відтворенню характеру музичного твору за допомогою танцювальних рухів. Складання танцювальних рухів у комбінації. Відпрацювання чіткого виконання вивчених комбінацій.

Розділ 6. Робота над репертуаром (19 год.)

Теоретична частина. Показ – виконання пісні керівником; відомості про авторів твору; аналіз музичної форми; розкриття характеру музичного твору.

Практична робота. Розучування твору. Робота над чистотою інтонації, дикцією та емоційним виконанням.

Розділ 7. Сценічна майстерність (10 год.)

Теоретична частина. Аналіз художніх образів музичного твору та засобів художньої виразності. Емоційне осягнення та уявлення змісту поетичного тексту. Складання художньо-виконавського плану.

Практична робота. Навчання виразному виконанню вивчених творів, використовуючи освоєні вокальні та хореографічні навички.

Розділ 8. Пісенна імпровізація (25 год.)

Практична робота. Спів імпровізацій-варіацій по ланцюжку. Вправи на формування музичної імпровізаційності. Складання мелодій на заданий літературний текст; складання ритмічного супроводу до пісень.

Розділ 9. Заходи виховничо-пізнавального характеру, музично-пізнавальні бесіди (4 год.)

Практична робота. Проведення пізнавально-розважальних музичних вікторин; відвідування концертів. Відвідування майстер-класів з провідними виконавцями та вокальними педагогами м. Харкова.

Розділ 10. Індивідуальні заняття (144 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з особливостями звуковидобування в різних вокальних стилях. Різні прийоми рухливості голосу. Естрадні вокальні прийоми: «драйв», «субтон», «глісандо», «фальцет», «вібратор».

Практична робота. Розширення співацького діапазону. Вправи на розвиток рухливості голосу, відпрацювання навичок філірування звуку; гнучкості голосу; резонування; розвиток сучасних естрадних прийомів вокальної техніки. Формування однорідності звучання голосу у різних регістрах. Робота над вокальною технікою.

Розділ 11. Концерти. Виступи (6 год.)

Участь вихованців студії у концертних програмах вокальної студії. Участь у конкурсах та фестивалях.

Розділ 12. Підсумок (1 год.)

Підведення підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- основні прийоми розвитку технічних якостей голосу;
- різновиди акордів;
- основні гармонійні функції та каденції;
- види імпровізацій.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- володіти основними елементами вокальної техніки;
- співати у різних вокальних регістрах;
- створювати ритмічні та вокальні імпровізації;

- співати багатоголосні твори;
- аналізувати твори за їх музичною формою.

Вихованці мають набути досвід:

- імпровізації у різних вокальних стилях;
- виступів на фестивалях та конкурсах різних рівнів;
- розкриття характеру музичного твору засобами вокальної майстерності;
- втілення власного виконавського плану виступу;
- акапельного багатоголосного співу.

У вихованців мають сформуватися наступні компетенції:

- визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення;
- уміння самостійно опрацьовувати та використовувати необхідну інформацію за допомогою ІКТ;
- здатність аналізувати та оцінювати досягнення, орієнтуватися в культурному та духовному контексті сучасного суспільства, застосовувати методи самовиховання;
- здатність до застосування здоров'язбережувальних компетенцій;
- здатність застосовувати знання, уміння та особистий досвід для подальшого навчання;
- володіти способами фізичного, духовного та інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та підтримки;
- здатність до прийняття власних рішень та готовності брати за них відповідальність;
- здатність до професійного самовизначення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонюк В.Г. Постановка голосу: навч. посіб. для студентів вищих навч. Закладів / В.Г. Антонюк. – К.: Вища школа, 2000.
2. Ведмедеря М.О. Веселі нотки: пісні для дітей дошкіль. та молодш. шк.. віку / М. Ведмедеря; авт. сл. Л. Куліш-Зіньків. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. – 64 с.

3. Ведмедеря М.О. Веселкові барви: пісні для старшокласників та молоді – Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. – 127 с.: іл..
4. Гайворонський М. Співаник для дітей дошк. та шк.. віку / М. Гайворонський. – К.: Музична Україна, 1993. – 127с.
5. Лепешко В. співучі чорнобривці / В. Лепешко. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – 96 с.
6. Ростовський О.Я. Методика викладання музики в школі – навчально-методичний посібник – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001.
7. Семеног О. Український фольклор: навч. посіб. / О. Семеног. – Глухів: РВВ ГДПУ, 2004. – 254 с.
8. Теоретичні аспекти та практичні засади методики постановки голосу: метод. реком. для студ. III - V курсів спеціальностей музичне мистецтво і музична педагогіка і виховання. – Івано-Франківськ, Вид.-дизайн. Відділ ЦІТ, 2007. – 16 с.
9. Технологія звукоутворення в контексті вокально-виконавських реалій сучасності // Вісн. Прикарпат. Ун-ту. Мистецтвознавство. – Вип. ХУП – ХУШ. – Івано-Франків., 2010.
10. Перлини української народної пісні / упор. М. Гордійчук. – К.: Муз. Україна, 1991. – 383 с.
11. Юрко О.О Вокальне виховання дітей та юнацтва в закладах загальної додаткової освіти / О.О. Юрко. – Суми, 2005. – 137 с.